

U podobných projektů jako v Kutné Hoře je pro banku zásadní spolehlivé zajištění dodávek kvalitních vstupů

Rozhovor s Petrem Hanákem (P. H.), manažerem odboru Strukturované financování a syndikace a Miloslavem Menclem (M. M.), manažerem oddělení Energy Agro Public – oba UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

Petr Hanák (P. H.)

Vystudoval VŠE Praha, obor Finance a IT. Svou profesní dráhu zahájil v letech 1996 až 2003 v ING Bank, kde zastával pozici vedoucího Industry a Energy týmu v rámci firemního financování. Od roku 2003 působí v UniCredit Bank v odboru Structured Finance & Syndications (Strukturované financování a syndikace), který vede od roku 2010. Odbor patří mezi jeden z nejúspěšnějších na českém bankovním trhu, zvláště v oblasti financování energetiky a infrastruktury.

Miloslav Menci (M. M.)

Absolvoval ČVUT Praha, Fakultu strojní. Titul MBA získal na Prague International Business School v roce 1996. Před nástupem do UniCredit Bank působil v maloobchodu, později pracoval i pro výrobce autosoučástí Karsit. Odborné zkušenosti z oblasti firemního úvěrování získal v Živnostenské bance a HVB Bank, která se posléze stala součástí UniCredit Bank. V současné době vede v UniCredit Bank tým Energy Agro Public.

Co se týče obecně dostupnosti bankovního financování, prostředky k dispozici jsou a ochota bank financovat je i nadále i přesto, že se nacházíme v období recese.

Pojďme si na úvod připomenout, jaká byla účast vaší banky v rámci projektu Kutná Hora a popište prosím konkrétně službu, která byla investorovi poskytnutá.

(P. H.): UniCredit zajišťovala úvěrové financování projektu. Jednání začala v červenci 2010 ještě před započítím samotné výstavby. V září téhož roku jsme po diskuzi s úvěrovým výborem předali investorovi indikativní nabídku podmínek financování. A po absolvování dalších kol detailních jednání jsme na konci listopadu 2010 poskytli investorovi závaznou nabídku.

Investor samozřejmě v mezičase vyjednával s dalšími bankami, přesto naše nabídka byla zněkolika úhlů pohledu ta nejlepší.

Podle investora bylo zajištění financování obtížnější než v případě jeho dřívějších projektů. Nároky banky byly ve všech směrech značné.

(P. H.): Domnívám se, že podstatné je, že jsme s investorem finálně našli společnou řeč a projekt se zrealizoval. Odráží to také fakt, že banka přesně dodržela, k čemu se v listopadu 2010 zavázala. Co se týče obecně dostupnosti bankovního financování, prostředky k dispozici jsou a ochota bank financovat je i nadále i přesto, že se nacházíme v období recese. Pokud se podíváme o pár let zpět, například v roce 2009 měla řada podniků problémy a jasně se projevila potřeba mít ve financování větší rezervy. Sám jsem byl svědkem předkrizového akvizičního financování podniků postaveného na předpokladech růstu ziskovosti o 5 % ročně. Pokud by se měl však růst zastavit, což původně nikdo nepředpokládal, začal hrozit problém. V právě zmiňovaném roce 2009 se ukázalo, že tržby mohou mezi čtvrtletími propadnout klidně o 30 %. To byl pro všechny budiček.

Proč je oproti minulosti podle vás náročnější ziskovat finance?

(P. H.): V letech 2009 a 2010 se banky upnulý na projekty ve fotovoltaice, protože státem garantovaná výkupní cena dávala předpoklad

Posuzujeme, nakolik by projekty dávaly finanční smysl i s omezenými dotacemi a sníženými fixními cenami za odběr elektrické energie.

Podle banky je v Česku potenciál na financování stovek investičních celků

Banky mají pro financování projektů v energetice dostatek prostředků

stability cen na 15 let. Poté ale, co bylo v tomto odvětví proinvestováno mnoho desítek miliard korun, změnil parlament podmínky a na fotovoltaické projekty byla uvalena specifická srážková daň. To samozřejmě mělo vliv na ochotu bank investovat prostředky do dlouhodobých projektů.

Co všechno v rámci rozhodování jít do takových projektů, jakým je bioelektrárna v Kutné Hoře, hraje roli? Nač si nyní banky dávají „větší pozor“?

(P. H.): V České republice bylo před pár lety iněkolik méně úspěšných větších projektů (namátkou

jeden bioethanolový projekt, modernizace v oblasti automobilové a podobně), na kterých banky ztratily velké peníze. Banky se také poučily z těchto chyb, že ne každý projekt musí být zaručeně úspěšný. Velmi důležitý je výhled pro dané odvětví, finanční zapojení investorů (podíl equity), jejich zkušenosti a v neposlední řadě realizační team. Nelze také opomenout především reference a finanční sílu generálního dodavatele.

Při přípravě financování banka požaduje rezervu v Cash Flow na splátky úvěru (tzv. poměr DSCR) minimálně v rozmezí 120 až 130 %. U podobných

V loňském roce se nám podařilo financovat každou osmou spuštěnou bioplynovou stanicí „zemědělského typu“ v ČR.

projektů jako v Kutné Hoře je pro banku zásadní spolehlivé zajištění dodávek kvalitních vstupů (biomasy), dále vhodně zvolená technologie, a v neposlední řadě i efektivní využití tepla.

Předpokládám, že financování projektu v oblasti energetiky hodně ovlivňuje legislativa... Její vývoj lze ale, vzhledem k politickému prostředí v naší zemi, složitě předpovědět...

(P. H.): Je pochopitelné, že pokud investujete či financujete odvětví na dobu 12 až 15 let, významné a nečekané změny legislativy v horizontu 12 měsíců jsou zásadním negativním faktorem, který financování ovlivňuje. Tento fakt jsme již několikrát diskutovali i na půdě Bankovní asociace a s příslušnými orgány státní správy.

Snažíme se k financování přistupovat kromě odbornosti také se zdravým selským rozumem. Posuzujeme, nakolik by projekty dávaly finanční smysl i s omezenými dotacemi a sníženými fixními cenami za odběr elektrické energie. Projekty by neměly být postavené jen na regulaci či by neměly využívat jen určité arbitráže na trhu, ale měly by především přinášet konkrétní užitek v daném místě.

Jak významné jsou pro ekonomiku Vaší banky projekty pro energetiku?

(P. H.): Projekty pro energetiku jsou z pohledu banky velice významné. Uvědomujeme si střednědobou potřebu rekonstruovat a modernizovat stovky starých uhelných tepláren, případně je konvertovat na jiná paliva jako třeba na zemní plyn. Úměrně jsme tomu v bance navýšili i personální kapacity specializovaných týmů. Finanční prostředky na poskytování úvěrů však v bankách k dispozici jsou.

Podle investorů není možné v Česku postavit žádný nový zdroj, v současné době ani zdroj OZE. Hlavním problémem je opatrnost bank.

(P. H.): Opravdu to řekli investoři v Kutné Hoře?

Ano. Předpokládám ale, že to bylo řečeno vobecně rovině...

(P. H.): To věřím. Spolupráce na výstavbě bioelektrárny v Kutné Hoře byla totiž s ohledem na výše uvedené ukázková. Velice vyzdvihují profesionalitu a informační otevřenost celého realizačního týmu vůči bance. Pokud by snad chtěli rozvíjet další projekty, rádi se na nich budeme podílet.

A rádi to uděláme i pro další investory. Přesto stále platí, že jsme jako banky obezřetnější než tomu bylo dříve. Například na konci července jsme

Podle našeho názoru existuje v České republice potenciál pro realizaci stovek investičních projektů v energetice, zemědělství a veřejném sektoru.

Sklad paliva bioelektrárny Kutná Hora

dokončili čerpání jednoho projektu ve výši 500 milionů korun. V srpnu jsme získali mandát, společně se dvěma dalšími bankami, na rekonstrukci energetického celku za více než miliardu korun. To je důkaz, že zajímavé a úspěšné projekty v tomto odvětví jsou financovány i nadále bez omezení.

Popište projekty výstavby energetických zařízení, které jste v minulosti financovali.

(P. H.): Uplynulé roky byly pro nás mimořádně úspěšné. Vedle fotovoltaických projektů a menších

biomasových projektů jsme financovali i celou řadu větrných elektráren a několik vodních elektráren včetně jedné mimořádně velké instalace na zelené louce (resp. na jezu). To vše byly projektové úvěry.

Je třeba zmínit, že se nezaměřujeme pouze na projektové úvěry. V české (a slovenské) energetice a infrastruktuře s energetikou související se odehrála řada významných majetkových změn. Náš tým Structured Finance & Syndications vedl jako hlavní aranžér financování EP Energy – úvěr za miliardu euro, který přesáhl rozměry

středoevropského regionu. Dále akvizici Net4Gas, akvizici SPP, financování velkého projektu v lokální distribuci plynu a mnoho dalších projektů.

(M. M.): V posledních letech naše banka začala systematicky financovat i zemědělský sektor, kde se nám podařilo v loňském roce financovat každou osmou spuštěnou bioplynovou stanicí „zemědělského typu“ v ČR.

Jaké projekty v oblasti energetiky financujete nyní, případně jaký projekt je již připraven? Prosim konkrétně, o čem jde, jaká je výše úvěru a podobně?

(P. H.): Vzhledem k bankovnímu tajemství nemohu hovořit o konkrétních projektech. Obecně mohu uvést, že pracujeme na projektových úvěrech v energetice v řádu stovek milionů korun. Délka splatnosti se typicky pohybuje mezi 12 až 15 lety.

(M. M.): Rád bych dodal, že v současné době zpracováváme „poslední“ projekty financování bioplynových stanic zemědělského typu, a v nedávné době jsme realizovali několik projektů financování malých vodních elektráren pro menší vodní toky. Typicky se jedná o financování ve výši 20 až 100 milionů korun.

Máte nějaký speciální tým nebo službu pro investory, kteří chtějí stavět energetické zdroje?

(P. H.): Úvěr pro bioelektrárnu v Kutné Hoře byl zpracován v týmu Structured Finance & Syndications. Ten se zabývá výhradně akvizičními, projektovými a podobnými strukturovanými úvěry, dále pak klubovým financováním a syndikovanými úvěry. Tento tým jsme nedávno navýšili celkem na 112 profesionálů, kteří pracují na jednotlivých transakcích.

Kromě velkých úvěrů však samozřejmě realizujeme také financování i menších projektů v rozmezí od 40 do 200 milionů korun. Na tyto projekty se specializují čtyři z našich kolegů v týmu.

(M. M.): Podle našeho názoru existuje v České republice potenciál pro realizaci stovek investičních projektů v energetice, zemědělství a veřejném sektoru, které jsou svým rozsahem mnohem menší, než které zmínil kolega Petr Hanák. Platí však, že také vyžadují poměrně strukturované financování. Pro efektivní zpracování takovýchto projektů byl zřízen v roce 2011 specializovaný tým EnergyAgroPublic, který v úzké spolupráci s našimi centry firemní klientely také větou financování zpracovává.

Na vašich stránkách je uvedeno, že v případě „kvalitních projektů financujete až 100 % smlouvy o dílo“. Co je to „kvalitní projekt“?

(M. M.): Drtivá část projektů vyžaduje podle našich zkušeností určité vlastní prostředky klienta. Výjimkou mohou být projekty, které se financují v rámci existující rozvahy investora. Takovým příkladem může být výstavba bioplynové stanice, kde investorem je výborný zemědělský podnik, kde lze financovat skutečně až 100 % ceny ze Smlouvy o dílo.

(čes)